

Pomanjkanje strategije

Od kar je Slovenija uresničila vizijo vstopa v Nato, EU in € tavamo. Jasna strategija lahko pri tem pomaga, obenem pa bi nam to pomagalo tudi pri poti iz krize. Za Slovenijo se zdi najbolj naravna, logična in smiselna vizija nizko-ogljicne družbe. Konkretno se strateški cilj lahko glasi: do leta 2020 se Slovenija uvrsti v vodilno tretjino EU držav po nizkem ogljičnem odtisu. Znotraj te vizije so lahko niše, kjer moramo ciljati na 1. mesto, npr. postati čebelam najprijaznejša država v EU. Ali npr. družba z najučinkovitejšim upravljanjem z vodo (hidroelektrarne, protipoplavne, namakalne rešitve). To znanje je mogoče izvažati, prodajati(!). Čebelam prijazno okolje pomeni zdravo okolje. Skladno s postavljeno vizijo pa je zdravo okolje vrednota, na katero smo lahko ponosni. Takih delnih niš je lahko mnogo, zelena delovna mesta, javna dela za izboljšanje poplavne varnosti, kamor naj se vključijo brezposelni...

Druga točka vizije bi lahko bila zmanjšati revščino. Pri tem potrebujemo povsem spremenjen način razmišljanja in delovanja. Socialni delavci morajo oditi na teren in iskati revščino. Pri tem naj se povežejo s šolami, cerkvami, četrtinimi skupnostmi, kjer dobro poznajo lokalne razmere. Za odpravo revščine ne potrebujemo povečane gospodarske rasti, revščino odpravimo na primer tako, da pomagamo pri energetske sanaciji bivališča revne družine, olajšamo šolanje otrok revne družine, ne pa z uslužbenci v uradih, ki preverjajo obrazce, če so pravilno izpolnjeni. (Uslužbenci ministrstva za šolstvo naj grejo v šole, uslužbenci ministrstva za okolje naj urejajo in na terenu vodijo čiščenje strug...) To je že operativni nivo, ki ga mora imeti vsaka strategija: ukrepi za doseg ciljev, ki bodo pripeljali k uresnitvi strategije. Za zgoraj opisano strategijo ni treba daleč po teorijo in ukrepe: zelo dober material za to je Tretji člen, pa tudi drugih strateških dokumentov je veliko.

Omenjene točke so nesporne tudi za slovensko ideološko razklanost. Na prvi pogled so levičarske, vendar ni nujno tako. Nizko-ogljicna in socialna družba ne pomeni nujno nekonkurenčne družbe. V Sloveniji bi lahko sobivala dva sistema:

- visoka konkurenčnost za nekatere nišne panoge z visoko dodano vrednostjo in
- socialna država z zadrugami, javnimi deli in socialno vključenostjo.

Konkurenčnosti ne moremo graditi na nizkih stroških delovne sile, pač pa na debirokratizaciji, učinkovitem javnem sektorju, ki spodbuja investiranje in podjetništvo in na stabilnem poslovnem okolju. Tudi to je lahko strateški cilj.

Navsezadnje bi tudi varčevanje in nujno internacionalizacijo slovenskega gospodarstva (in ne zgolj privatizacijo) lažje izpeljali, če bi bili skladni s strategijo.

Marko Jelinčič